Ankenævnet for Forsikring

938/14

Den 22. april 2014 blev i sag nr. 85.087:

xxxx xxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxx
xxxxxxx xx xxxxxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning i SEB Pension med dækning ved tab af erhvervsevne. Han klager over, at selskabet har standset udbetaling af invalidepension pr. 1/4 2013.

Selskabet har udbetalt midlertidige ydelser fra 15/1 2010. Fra 1/4 2013 har selskabet standset udbetalingerne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Pensionsordningen giver ret til invalideydelser, hvis forsikrede på grund af sygdom eller ulykke mister mindst 2/3 af erhvervsevnen. Der er ingen ret til præmiefritagelse i denne situation. Der gælder en karenstid på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1955, har efter realeksamen i 1972 taget en handelsmedhjælpereksamen. Efterfølgende har han taget kurser i forvaltning, dansk kommunalkursus I og II, incasso, og special incassojura. I 1981 tog han Forvaltningshøjskolens skatteuddannelse. I 1984 og 1985 har han taget Datahøjskolens EDB grundkursus samt "Brugeren som edb - udvikler". I 1989 har han taget assurandøreksamen. Fra 1986 og frem til han blev opsagt pr. 1/1 2010 har han hovedsageligt arbejdet som assurandør i forskellige

forsikringsselskaber. Efter klageren havde modtaget sin opsigelse, blev han sygemeldt den 15/10 2009.

Af psykiatrisk speciallægeerklæring udfærdiget til brug for den kommunale sag den 14/9 2012 fremgår bl.a. heraf:

> "[Klageren] har særligt igennem de seneste 10 år oplevet tiltagende stress/belastningssymptomer. Han var endvidere belastet af bekymringer vedr. sine arbejdsforhold. I årene frem til 2010 havde han flere jobskift, betinget af nedskæringer/omstruktureringer. Kravene til produktivitet var tiltagende. [Klageren] var provisionslønnet og skulle arbejde meget for overhovedet at have et eksistensgrundlag.
>
> Kommandovejen i forsikringsselskaberne var i stigende grad uigennemsigtige og uklare, hvor [klageren] ikke kunne få afsluttet sine klientsager. [Klageren] udviklede tiltagende søvnforstyrrelser med indsovningsbesvær og afbrudt søvn, hvilket medførte vedvarende træthed og generelt reduceret funktionsevne. Han kan have øget sit alkoholforbrug, dog ikke udover det beskrevne niveau, 3-5 genstande dgl.
>
> I 2008 udviklede [klageren] manifeste depressive symptomer med nedsat stemningsleje, anspændthed og bekymringer, ligesom han udviklede panikangstlignende anfaldsfænomener med hjertebanken og utilpashed. Han beskriver dog ikke vægttab eller suicidale forestillinger på noget tidspunkt. [Klageren] oplevede nogen effekt af behandlingsforløbet ved psykolog. Han oplevede som anført ingen positiv effekt af Venlafaxin-behandling. [Klageren] blev også afskediget fra sit seneste job i 2009/2010, hvorefter han ikke har haft tilknytning til arbejdsmarkedet. [Klageren] har igennem 2 år været tilknyttet praktik ved … …fabrik. Han trives i dette arbejde, men magter omvendt ikke belastning udover 13-15 timer pr. uge. Hvis han belastes udover dette niveau udvikler han tiltagende træthed og søvnforstyrrelser. Han beskriver aktuelt ikke forekomst af mere omfattende depressive symptomer. Han beskriver i langt højere grad forekomst af vedvarende stress/udbrændthedsreaktioner, som også kan være betinget af kroniske følger efter en tidligere mere markant depressiv lidelse, ligesom de kognitive forstyrrelser naturligvis kan være accentueret som følge af det tidligere alkoholoverforbrug. BP har ikke siden november 2011 haft noget alkoholoverforbrug, herunder intet dgl. forbrug. BP er uændret belastet af træthed og kognitive forstyrrelser. Han oplever sig glemsom og ukoncentreret. Han glemmer navne, aftaler og beskeder. Han har meget begrænset overskud i fritiden, hvor han har opgivet tidligere fritidsinteresse som lystfiskeri og golfspil.
> BP håber meget, at han kan fortsætte i fleksjob på den nuværende arbejdsplads. Han oplever ikke, at han har muligheder for at genoptage fuldtidsbeskæftigelse.
>
> **Klinisk vurdering:**
> [Klageren] fremtrådte ved undersøgelsen klar og orienteret. Han var samlet men lettere anspændt. Han var ikke melankoliformt deprimeret, men fremtrådte i højere grad som værende præget af vedvarende træthed/asteni og generelle udbrændthedssymptomer med nedsat energi og initiativ. Han er fortsat belastet af lettere angstfænomener med periodisk optrædende lettere panikangstlignende symptomer. Personlighedsmæssigt vurderes [klageren] habituelt at have rummet normale ressourcer, ligesom han også habituelt vurderes at have været normalt generelt personlighedsmæssigt konstitueret. Han har udviklet kognitive forstyrrelser med et vist funktionsevnetab. Han havde i nogen grad vanskeligheder ved at redegøre mere præcist for selvbiografiske fakta og forløb. Han kan ikke anføres at være dement. Sekundært til den vedvarende belastningstilstand har han udviklet personlighedsmæssige ændringer med udvikling af anxiøse og asteniske træk. Han er generelt trætbar, stress og be-

lastningsfølsom, hvor han reagerer på belastning med yderligere søvnforstyrrelser og bekymring. Han har udviklet en generel usikkerhed/nedsat selvværdsfølelse, ligesom han i et vist omfang er præget af negative forventninger i forhold til egne fremtidige muligheder.
…
[Klageren] har ikke haft noget alkoholoverforbrug igennem det seneste år. Han er belastet af vedvarende stress/udbrændthedssymptomer. Han er ikke melankoliformt deprimeret, men er generelt præget af trætbarhed, nedsat energi og generelt reduceret funktionsevne, herunder præget af vedvarende kognitive forstyrrelser.

Der foreligger ingen sikker indikation for at anbefale fornyet psykofarmakologisk behandling. [Klageren] er anbefalet at genoptage tidligere fritidsinteresser, der indebærer, at [klageren] opnår motion.

Jeg kan ikke pege på behandlingsmuligheder, der må kunne forventes at bedre funktions/erhvervsevne, og funktionsevnetabet må vurderes at have varig/stationær karakter.

Diagnosen
DZ 73.0/DF 48.0 Udbrændthedsreaktion/asteni
DF 62.8 Personlighedsændring, betinget af kronisk belastning samt tidligere depressiv lidelse med udvikling af anxiøse, depressive og asteniske træk"

Med hensyn til status for arbejdsevne og funktionsniveau fremgår det bl.a. af jobcentrets journal af 26/10 2012:

"Funktionsniveau/psykisk påvirkning
Som beskrevet i tidligere status har pgl. i en periode på 1½ år forsøgt at nå højre timeniveau samt afprøve forskellige opgaver inden for samme kisteproduktion. Det har efter 1½ år vist sig at pgl. magter ca. 15 - 16 timer om ugen, fordelt på 3 dage. Grundlaget for at han er nået op på det timeniveau er, at arbejdsopgaverne er blevet genkendelige og i en fast rytme, at der ikke er noget ansvar og arbejdspres forbundet med opgaverne, at han har mulighed for fremmøde efter helbred, at han arbejder i et miljø med forståelse for situationen og med en arbejdsgiver som løbende er i dialog med pgl. omkring helbred.

Opgaver i anden virksomhed
Sikkerheden i nuværende arbejde er opbygget over 1½ år, hvor pgl. og arbejdet og har givet udtryk for at pgl. i perioden har fået det psykisk bedre, desuden har de i perioden opbygget en fast rytme for pgl., som afskærmer ham for de belastninger, der kunne påvirke negativt. Ut kan derfor ikke pege på opgaver eller anden virksomhed, som kan tilbyde mindre kompliceret arbejdsopgaver, og som kan præstere samme forståelse for pgl.s situation. Ut har desuden en formodning om, at afprøvning i anden virksomhed vil have en negativ indflydelse på den helbredsmæssige tilstand, da netop genkendelighed, ensartethed og tryghed i opgaverne er grundlag for at han fungere i nuværende job."

Af jobcentrets samlede vurdering den 26/10 2012 fremgår bl.a.:

"Samlet socialfaglig vurdering:
På baggrund af sagens oplysninger og ressourceprofilens elementer vurderes der ikke længere at være behandlingsmuligheder, som vurderes at kunne have en positiv effekt på den helbredsmæssige tilstand. Der er udarbejdet beskrivelse af af [klagerens] beskæftigelsesmæssige formåen, som vurderes at give et retvisende billede af det samlede funktionsniveau, idet der efter langvarig afklarende forløb, hvor der har været forsøgt øgning i tid og til-

retning af skånehensyn samt indhentet ny valid psykiatrisk beskrivelse. [Klageren] har massive skånehensyn, som er velbeskrevet i helbredsresume udarbejdet af lægekonsulent på baggrund af beskrivelsen fra jobkonsulent og psykiater.

Samlet vurderes det at, [klageren] arbejdsevne er varigt nedsat i et omfang der gør, at det ikke vurderes realistisk, at han vil kunne opnå eller fastholdes på det ordinære arbejdsmarked, hverken ved indsats efter de handicapkompenserende ydelser, sociale kapitaler, aktivering eller revalidering."

Klageren blev på baggrund heraf visiteret til flexjob pr. 1/11 2012 med en ugentlig arbejdstid på 15-16 timer.

Selskabet har i brev af 22/3 2013 til klageren bl.a. anført:

"Vi har vurderet din erhvervsevne igen, og vi har vurderet, at din generelle erhvervsevne, det vil sige din erhvervsevne i et bredt udsnit af erhverv, ikke er nedsat med mindst to tredjedele fra den 1. november 2012, hvor du begynder i dit fleksjob. Vi stopper derfor din forsikringsydelse fra den 1. april 2013.

Vi har truffet vores afgørelse på baggrund af de helbredsmæssige oplysninger om dig og oplysningerne i din fleksjobsag fra Jobcenter ...

Begrundelse for vores afgørelse
Du har neurasteni og accentuerede personlighedstræk. Du er på den baggrund tilkendt fleksjob, og du er begyndt i dit fleksjob som produktionsmedarbejder den 1. november 2012. Du orienterer os i begyndelsen af februar 2013 om dine nye ansættelsesforhold.

Det er vores vurdering, at du, med de helbredsmæssige problemer du har, kan klare et arbejde med en arbejdstid, der svarer til mindst en tredjedel tid inden for et erhverv, der tilgodeser dine skånebehov, herunder inden for dit erhverv som produktionsmedarbejder.

Vi har foretaget en samlet vurdering af din generelle erhvervsevne, og vi vurderer på den baggrund, at din generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst to tredjedel fra den 1. november 2012.

Du skal ikke betale ydelse tilbage til os
Vi har udbetalt ydelse til dig, som du ikke har haft ret til for perioden fra den 1. november 2012 til den 1. april 2013. Du har ikke orienteret os om din fleksjobansættelse rettidigt. Vi har besluttet, at du ikke skal betale den ydelse tilbage til os, som du har fået udbetalt for meget.

Hvad sker der med din pensionsordning?
Du har tidligere valgt, at vi skulle lave din pensionsordning hos os om til en fripolice.

En fripolice er en pensionsordning, hvor du ikke betaler præmie for dine forsikringer. Værdien af dine forsikringsdækninger bliver derfor lavere på en fripolice."

Som reaktion herpå har klageren i brev af 4/6 2013 bl.a. anført:

> "Som svar på dit brev af 22. marts i år skal jeg bestemt tilbagevise påstanden om, at jeg ikke har orienteret om flexjobbet rettidigt! Jeg kontaktede SEB Pension telefonisk allerede, da jeg havde søgt …Kommune om et flexjob.
>
> Den "yngre herre", jeg talte med (og som jeg jo typisk, desværre ikke husker navnet på) kiggede på min police og forsikringsbetingelser og oplyste, at et flexjob ikke ville have nogen som helst indflydelse på udbetaling af erhvervsevnetabserstatningen! På baggrund heraf har jeg ikke villet spilde Jeres tid med en henvendelse om, at jeg havde fået flexjobtildelingen!
>
> I dit brev nævnes 'generel erhvervsevne' og 'min erhvervsevne i et bredt udsnit af erhverv' samt 'mit erhverv som produktionsmedarbejder'.
>
> Som jeg erindrer mine forsikringsbetingelser, drejer det sig ikke om såkaldt generel erhvervsevne eller lignende! Derimod indebar assurandøruddannelsen på daværende tidspunkt kendskab til, at erhvervsevnetabet vurderes på baggrund af forsikredes alder, køn, uddannelse og hidtidige beskæftigelse.
> …
> Da jeg måtte sygemelde mig i sin tid havde jeg en månedlig bruttoindkomst fra … på kr. 30.400,- samt fuldt arbejdsgiverbetalt pensionsindbetaling på 15,75% kr. 4.788,-, altså i alt månedligt kr. 35.188,-.
>
> Mit nuværende 'erhverv som produktionsmedarbejder' indbringer mig - som det vil fremgå af flexjobbpapirerne kr. 130,- pr time med tillæg af 8% arbejdsgiverbetalt (samt 4% lønmodtagerbetalt) pensionsindbetaling - altså svarende til kr. 140,40 pr. time 15 timer ugentligt.
>
> Med 52 ugers løn å 15 timer å kr. 140,40 svarer det årligt til kr. 109.512 - eller månedligt kr. 9.126. Dette svarer vist nogenlunde til en tilbageværende erhvervsevne på 25,935 %. Altså et pænt stykke vej fra de afgørende 33,3%, som forsikringsbetingelserne indeholder! At jeg med de relevante skånehensyn kan mande mig op til at arbejde 15 timer ugentligt synes - i hvert fald for mig - fuldstændig irrelevant!"

Selskabet fastholdt sin afgørelse i brev af 1/7 2013 til klageren, hvorefter han klagede til nævnet den 20/9 2013, idet han kræver genoptagelse af udbetaling af invalideydelser. Til støtte for sit krav har han anført:

> "Sygemeldt i efteråret 2009 p.g.a. stress/depression. Senere diagnose - neurasteni. Tilkendt flexjob af … kommune 1/11 2012. SEB Pension standser udbetaling 1/4 2013. Jeg indsender klage, men får igen afslag - for mig at se uden fyldestgørende begrundelse."

Selskabet har over for nævnet i brev af 15/10 2013 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Der er som bekendt dels en helbredsmæssig (overvejende lægelig) og dels en økonomisk vurdering, der begge skal opfyldes, for at man som forsikringstager har krav på ydelser.
>
> "Selskabet gør alene gældende, at klageren ikke opfylder den helbredsmæssige betingelse, idet han faktuelt kan - subsidiært burde kunne - arbejde over 33 1/3 % af en normal arbejds-

uge og indtjene et beløb svarende hertil. Det eneste skånehensyn er, at klageren bør undgå jobs med en høj stressfaktor, hvortil assurandørerhvervet må henregnes.

'Udbrændthed' er en meget subjektiv, vanskelig målbar oplevelse, og klageren har e.o. ikke ført det fornødne bevis for, at han ikke med de rette skånehensyn i en stilling - der f.eks. ikke præges af salgsmålsopfyldelse - vil kunne fungere i betydeligt flere timer, end de 3 dage å 5 timer som han har fået indrettet sit fleksjob efter. Som det bl.a. fremgår af Bilag … side 4, magter klageren angiveligt at arbejde 15-16 ugentlige timer fordelt på 3 dage, og han hævder, at det ikke er muligt at arbejde 5 dage om ugen. For det første er der intet lægeligt belæg for, at klageren er nødt til at holde fri for at 'restituere' - klageren har ingen fysiske skavanker - og for det andet behøver klageren ikke koncentrere ugens indsats på få dage. Han kan m.a.o. reducere den daglige indsats til f.eks. 3-4 timer og dermed samlet set opnå en længere arbejdsuge.

Hertil kommer, at klageren faktisk arbejder 15 ugentlige timer i sit nuværende fleksjob, hvilket er mere end 33 1/3 %. De 15 timer udmåles af kommunen som den forventede effektive indsats ud af en samlet arbejdsuge på 37 timer. Deri ligger ingen forudsætning om, at klageren alen skal opholde sig de omtalte 15 timer på arbejdspladsen.

Det gøres endelig gældende, at der formentlig er en sammenhæng mellem klagerens økonomiske forhold og hans 'udbrændthed'. Det fremgår således allerede i 2010-speciallægeerklæringen, Bilag … side 6, at

Han har selv et ønske om førtidspension eller fleksjobordning. Økonomisk ville han i så fald være ganske velstillet på grund af forskellige forsikringsordninger, han har tegnet tidligere. Han har fortsat visse depressive symptomer, han er især præget af voldsomt ubehag ved tanken om at skulle arbejde igen.

Som det fremgår af Bilag …, har klageren også en erhvervevnetabsforsikring i …, og klageren opfordres til at oplyse, hvad den årlige ydelse inkl. præmiefritagelse andrager i … og andre selskaber, hvor klageren måtte have tegnet dækninger mod tab af erhvervsevne. Ydelsen i SEB Pensionsforsikring er en årlig invaliderente på ca. 108.000 kr."

Klageren har ikke efterfølgende oplyst om hans ydelser og præmiefritagelser fra andre selskaber.

Af selskabets Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelser fremgår bl.a.:

"**§ 1 Definition af invaliditet**
Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyntagen til dennes nuværende tilstand, dennes uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.

…

§ 3 Dokumentation
SEB Pension kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder. SEB Pension kan forlange de oplysninger, det anser for nødvendige til bedømmelse heraf."

Nævnet udtaler:
Ifølge forsikringsbetingelserne er det et krav for at opnå ret til helbredsbetingede ydelser, at den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyntagen til dennes nuværende tilstand, dennes uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn. Det er den forsikrede, der har bevisbyrden for, at der foreligger et dækningsberettigende erhvervsevnetab.

Klageren har efter det oplyste et fleksjob, hvor han siden november 2012 har arbejdet 15-16 timer om ugen. Ifølge psykiatrisk speciallægeerklæring af 14/9 2012 er han diagnosticeret med udbrændthedsreaktion/asteni og personlighedsændring, betinget af kronisk belastning samt tidligere depressiv lidelse med udvikling af asxiøse, depressive og asteniske træk.

Efter en gennemgang af sagens lægelige og kommunale bilag finder ikke at kunne kritisere, at selskabet har anset klageren for at være tilstrækkeligt arbejdsmæssigt afklaret til, at det kunne overgå til en vurdering af klageren generelle erhvervsevne.

Endvidere finder nævnet efter en samlet vurdering, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde dækning efter den 1/4 2013.

8. 85.087

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand